

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts konkurence@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

Rīgā

28.04.2017. Nr. 1-11/569

Uz 28.03.2017. Nr. DMV-17-1060-nd

**Rīgas domes Mājokļu un vides
departamentam**
dmv@riga.lv

Zināšanai:
**Vides aizsardzības
un reģionālās attīstības ministrijai**
pasta@varam.gov.lv

*Par Rīgas domes publiskās
un privātās partnerības līgumu
atkritumu apsaimniekošanas jomā*

Konkurences padome (turpmāk – KP), iepazīstoties ar Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta (turpmāk – Departaments) vēstuli “Par publiskās un privātās partnerības procedūru sadzīves atkritumu apsaimniekotāja izvēlei”, atkārtoti vērš uzmanību uz turpmāk norādītajam apsvērumiem.

Atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām tiesībām, KP, vēršoties pie Departamenta ar līgumu skaidrot izvēlēto risinājumu ar vienu atkritumu apsaimniekošanas zonu un norādot uz bažām par lēmuma iespējamo negatīvo ietekmi uz konkurenci, vienlaikus slēdzot tirgu konkurencei uz 20 gadiem, nedz apstrīd, nedz ierobežo pašvaldības funkciju realizēšanu. KP vērš uzmanību uz apstākļiem saistībā ar publiskas personas darbību, tajā skaitā, norādot uz faktiem, kas lēmumu pieņemšanas gaitā nav ņemti vērā un pēc atkārtota aicinājuma netiek skaidroti.

Pašvaldības lēmums, kas ilgtermiņā ietekmē atkritumu radītāju - personu, kas pašvaldības administratīvajā teritorijā ir deklarējusi dzīves vietu un/vai veic saimniecisko darbību, pieņemams, izvērtējot visus apstākļus, tajā skaitā ietekmi uz konkurenci. Minētais lēmums pieņemams ar mērķi nodrošināt efektīvāko pakalpojumu sniegšanas veidu un labāko iespējamo risinājumu patērētājiem gan īstermiņā, gan ilgtermiņā arī pēc noslēdzamā līguma izbeigšanās termiņa. KP ieskatā vienāda cena par pakalpojumu visiem pašvaldības teritorijā esošajiem atkritumu radītājiem nav pietiekams arguments, lai noteiktu vienu atkritumu apsaimniekošanas zonu. Pašvaldības teritorijas dalījums vairākās atkritumu apsaimniekošanas zonās KP ieskatā nav uzskatāms par diskriminējošu apstākli attiecībā pret vienā administratīvajā teritorijā esošajiem atkritumu radītājiem, bet iespēja nodrošināt klientam atbilstošu cenu brīvas konkurences apstākļos. Sabiedrības intereses saņemt pakalpojumu arī

ilgtermiņā par labvēlīgos konkurences apstākļos veidotu cenu vērtējamās augstāk kā cenu atšķirības starp iespējamām vairākām zonām.

Izvēloties vienu atkritumu apsaimniekošanas zonu neatkarīgi no tā, cik lielas ir faktiskās izmaksas par atkritumu apsaimniekošanu, konkrētās administratīvās teritorijas iedzīvotājam cena būs tāda pati, kā iedzīvotājam, kura izmaksas faktiski būs augstākas, līdz ar to šīs zonas iedzīvotāji var pārmaksāt, un otrādi. Veidojas situācija, kad cena tiek noteikta, balstoties uz dalījumu vienā zonā, kas cita starpā netiek skaidrots, bet pieņemts kā pamata variants, uz kura bāzes vērtēti alternatīvie apsaimniekošanas modeļi. KP lūdza skaidrot nevis pētījumā uzrādītos finanšu un ekonomiskos aprēķinus, par kuriem sniegti pozitīvi atzinumi no iestādēm, kuru atzinumu nepieciešamība izriet no normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, bet to, kāpēc izvēlēts noteikt, ka Rīgas pilsēta ir viena atkritumu apsaimniekošanas zona, nevis izvērtēti iespējami risinājumi ar vairākām zonām.

Atkritumu apsaimniekošana, nosakot vienu atkritumu apsaimniekošanas zonu Rīgā, var būtiski samazināt atkritumu apsaimniekotāju skaitu, kas pēc 20 gadiem kā konkurenti varētu piedalīties ne tikai nākošajā Rīgas pašvaldības izsludinātajā konkursā, bet arī citu pašvaldību rīkotajos konkursos, tādējādi negatīvi ietekmējot atkritumu apsaimniekošanas tirgu visā Latvijas teritorijā ilgtermiņā. Samazinoties sniegto atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu apjomam, konkursā/konkursos neuzvarējušie tirgus dalībnieki būs spiesti pārtraukt darbību tirgū, un, tirgus dalībnieku skaitam samazinoties, samazināsies arī konkurence, kā rezultātā pieaugs pakalpojuma cena patērētājiem.

KP norāda, ka tāpat publiski izskanējušais arguments, ka tirgus dalībniekiem pastāvēs iespēja kooperēties, startējot jaunā konkursā, nav pamatots, jo tādējādi, samazinoties iespējamo pretendentu skaitam, samazināsies arī konkurence, kā arī pastāv risks, ka sadarbība viena konkursa ietvaros var veicināt, aizliegtu vienošanos ārpus konkursa, tādējādi negatīvi ietekmējot ne tikai konkurences situāciju Rīgā, bet arī visā Latvijā.

KP uzskata, ka konkrētajā gadījumā Rīgas pašvaldībai ir jāizvērtē pieņemtā lēmuma ietekme uz konkurenci, izvēloties tādu risinājumu, kas neveido atkritumu apsaimniekošanas monopolu Rīgā, kā arī saglabā uz konkurences principiem balstīta tirgus veidošanu Latvijā ilgtermiņā, vienlaikus ievērojot iedzīvotāju interesi pēc kvalitatīva, cenas ziņā konkurētspējīga, inovatīva pakalpojuma ilgtermiņā.